

Referanser: KR 11/10, KM 4/11, NFG 11/11, KR 46/11

Saksdokumenter:

KR 62.1/11 Nye kollektpønner/Dagens bønn – brev sendt fra Kirkerådet 07.10.11 til Bispemøtet

KR 62.2/11 Nye kollektpønner/Dagens bønn - Bispemøtets svar 27.10.11 på Kirkerådets brev.

Nye kollektpønner

Sammendrag

Kirkerådet behandlet nye kollektpønner på sitt møte 26. – 28. september 2011 (KR 46/11) og oversendte bønnene til Bispemøtet. Bispemøtet har behandlet saken og bedt om at bønnene bearbejdes for så å bli behandlet etter regelverket for liturgisaker. Denne saken orienterer om videre saksgang for kollektpønner i tråd med Bispemøtets behandling. Det legges opp til at kollektpønnene behandles på Kirkemøtet i 2013.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet tar Bispemøtets brev om Nye kollektpønner/Dagens bønn av 27.10.11 til orientering.
2. Kirkerådet ber om at NFG utarbejder forslag til kollektpønner/dagens bønn for alle kirkeårsdager med tanke på behandling på Kirkerådets møte 15.-16. mars 2012.
3. Om Kirkerådet anbefaler bønnene, sendes de 30. mars 2012 til høring og utprøving. Høringsfristen settes til 5. juni – med sikte på behandling i Kirkemøtet 2013.

Saksorientering

Bakgrunn

Kirkerådet behandlet forslag til nye kollektbønner for 1. søndag i adventstiden til 6. søndag i treenighetstiden på sitt møte 26. – 28. september 2011. I saksfremstillingen ble det gjort nærmere rede for bakgrunnen for saken og NFGs arbeid med bønnene, se sak KR 46/11.

På Kirkerådets møte kom det fram en rekke innvendinger mot bønnene, først og fremst av språklig art. Kirkerådet fattet følgende vedtak:

1. Kirkerådet finner, med de merknader som fremkom i møtet, at forslag til kollektbønner/dagens bønn for kirkeåret 1. søndag i advent til 6. søndag i treenighetstiden/Aposteldagen, gjøres tilgjengelig for utprøving i menighetene fra adventstiden 2011, på bokmål og nynorsk.
2. En forutsetning for dette er at også Bispemøtet finner dette tjenlig. Saken sendes derfor til Bispemøtet.
3. Kirkerådet ber om at forslag til kollektbønner fra 7. søndag i treenighetstiden til Domssøndagen/Kristi kongedag legges fram for Kirkerådet og Bispemøtet til behandling våren 2012.
4. Etter noen års utprøving og en evaluering legges saken på nytt fram for Kirkemøtet etter regelverket for liturgisaker.

Nye kollektbønner/dagens bønn for tiden advent til 2. påskedag ble bearbeidet etter Kirkerådsmøtet og sendt 7. oktober til Bispemøtet som orienteringssak. Bispemøtet anbefalte ”at forslagene til nye kollektbønner ikke sendes ut i sin nåværende, foreløpige form. Kollektbønnene bør gjøres til gjenstand for bearbeidelse og godkjenning etter alminnelige prosedyrer, slik det er beskrevet i brevet.”

Bispemøtet anerkjente ”at det i bønnene finnes mye godt” – men uttrykte blant annet at ”mange av bønnene slik de nå foreligger gir uttrykk for en uklar forståelse av kirkens tro og bekjennelse”. (Brev fra Bispemøtet av 27.10.11).

Ettersom det var en forutsetning for Kirkerådet at Bispemøtet fant det tjenlig å sende kollektbønnene ut til menighetene til utprøving, innebærer Bispemøtets svar at bønnene ikke sendes ut nå. Det arbeides fram til Kirkerådets møte med å få nærmere klargjort hva Bispemøtet mener bør endres, for at bønnene kan bearbeides i en retning som Bispemøtet finner akseptabel. Spørsmålene er om innvendingene først og fremst gjelder den innledende tiltalen til Gud, selve begjæringsbønnen, det avsluttende treenighetsformularet, eller om bønnene er for korte eller har dårlig språk og bildebruk, og på hvilken måte de inneholder teologisk problematiske sider.

Sekretariatet vil i samarbeid med NFGs leder og nestleder arbeide videre med å forbedre bønnene som Kirkerådet behandlet i septembermøtet. NFG har ikke lagt skjul på at det var et stramt tidsløp som var lagt opp for utformingen av bønnene. Å få noe mer tid til bearbeiding vil derfor være kjærkomment.

Bispemøtets svar medfører at det ikke vil foreligge nye kollektbønner for menighetene fra 1. søndag i adventstiden 2011, slik planen har vært. Dette vil være meldt til menighetene før møtet i Kirkerådet. I første halvår av det nye kirkeåret vil det være mulig på de fleste søn- og helligdagene å anvende kollektbønner fra 1977-liturgien. På grunn av de endringer som er gjort i den nye tekstboken vil dette bli vanskeligere fra andre halvår av kirkeåret. Kollektbønner/dagens bønn er ikke et obligatorisk ledd i Ordning for hovedgudstjeneste, men for de menigheter som ønsker å be denne bønnen, er det ønskelig at det innen rimelig tid vil foreligge nye kollektbønner.

Administrasjonen foreslår følgende plan for den videre behandling av saken:

1. Innen 10. januar 2012 vil det komme inn forslag til nye kollektbønner for hele Kirkeåret. Disse vil, sammen med de kollektbønnene vi allerede har mottatt, bli bearbeidet av NFG på møtet 19. – 20. januar og i NFGs arbeidsutvalg i de etterfølgende ukene, fram til 1. mars.
2. Kollektbønnene sendes så til Kirkerådet for behandling på møtet 15. – 16. mars. Om Kirkerådet anbefaler bønnene, kan de sendes ut på høring og - som del av høringen - til utprøving i de menigheter som ønsker å ta dem i bruk, *tidligst fra 30. mars*. De bør da foreligge både på bokmål og nynorsk.
3. Høringsfristen foreslås til 5. juni 2012. Dette gir omtrent 9 ukers høringstid.
4. Høringen bearbeides i sekretariatet, bønnene revideres og behandles på Kirkerådets møte 27. – 28. september. Om høringsuttalelsene gjør det mulig å anbefale bønnene etter en viss bearbeiding, sendes de til læremessig uttalelse på Bispemøtet 15. – 19. oktober. Kirkerådet får så saken tilbake for behandling på møtet 7. - 8. desember 2012 og avgjør om forslaget til nye kollektbønner/dagens bønn kan fremmes for vedtak på Kirkemøtet 2013.

Økonomiske/administrative konsekvenser

For Kirkerådet medfører saken utgifter til enkeltpersoners utforming av bønner, til oversettelse på bokmål og nynorsk og til møter i NFG. Dette er det tatt høyde for både i budsjettet for 2010 og 2011. For menighetene vil ikke kostnadene med å anskaffe seg kollektbønnene bli vesentlige. Det avklares om de skal trykkes (med påtegningen "Til høring og utprøving") for å kunne settes inn i gudstjenestepermen, eller om bønnene kun skal foreligge digitalt i Den norske kirkes gudstjenestebibliotek fram til de er vedtatt av Kirkemøtet.